

Jaarverslag 2008

Adviesraad WMO Leiden

I. Inleiding

Op 1 januari 2007 is de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) in werking getreden. Het doel van de Wmo is dat elke burger, met of zonder een beperking, volwaardig aan de samenleving kan deelnemen. Daarnaast maakt cliëntenparticipatie een belangrijk deel uit van de Wmo.

De uitvoering van de Wmo is in handen van de gemeente. In de wet is expliciet vastgelegd dat het College van Burgemeester en Wethouders (B&W) burgers betreft bij het opstellen en voorbereiden van gemeentelijk beleid op het gebied van de maatschappelijke ondersteuning. Om dit te realiseren heeft de gemeente Leiden ervoor gekozen een Adviesraad WMO Leiden in te stellen. Deze raad functioneert formeel sinds 7 september 2007.

De Adviesraad WMO Leiden functioneert inmiddels ruim anderhalf jaar. In dit tweede jaarverslag van de Adviesraad WMO Leiden vindt u een beschrijving van de rol en de taken van de Adviesraad. Tevens treft u aan een beschrijving van de werkwijze en activiteiten van de Adviesraad WMO Leiden in 2008, een overzicht van de uitgebrachte adviezen en tot slot de samenstelling van de Adviesraad.

Terugblikkend op de activiteiten uit 2008:

Er is door de Adviesraad in 2008 geïnvesteerd in de samenwerking met de gemeente, zowel via het reguliere ambtelijk overleg als in het overleg met de wethouder. Ook is geïnvesteerd in de interne samenwerking binnen de Adviesraad en in de eigen deskundigheid via scholing en werkbezoeken. De relatie met het externe netwerk is verder uitgebouwd door het gestarte initiatief voor een bijeenkomst met voorzitters van Wmo-raden in de regio Groot-Leiden te steunen en door samen te werken met de zes omringende Wmo-raden bij de gezamenlijke aanbesteding van hulp bij het huishouden. Via een scholing over communicatie met de achterban zijn de voorbereidingen getroffen voor de achterbanbijeenkomst begin 2009.

De Adviesraad WMO Leiden kan terugkijken op een zeer productief jaar. Maar liefst vijftien gevraagde en ongevraagde adviezen zijn uitgebracht. Een overzicht van alle activiteiten vindt u in de volgende hoofdstukken.

2. Taken Adviesraad

De gemeente Leiden heeft ervoor gekozen om met de invoering van de Wmo de wijze van advisering te formaliseren. Deze formalisering heeft plaatsgevonden door de Adviesraad WMO Leiden in het leven te roepen.

De instelling van de Adviesraad is in de gemeente Leiden vastgelegd in een Verordening. Deze Verordening 'Reglement Adviesraad WMO Leiden' bepaalt waarover de Adviesraad mag adviseren. De Adviesraad heeft volgens de Verordening een brede taak.

Brede adviesfunctie

Volgens de Verordening 'Reglement Adviesraad WMO Leiden' adviseert de Adviesraad het College van B&W - gevraagd en ongevraagd - over alles wat samenhangt met de uitvoering van de Wmo. Daarnaast heeft de Raad tot taak gevraagd en ongevraagd te adviseren over de manier waarop de gemeente in haar gehele beleid de mogelijkheden tot gelijkwaardige maatschappelijke deelname van mensen bevordert. De gemeente vraagt in dat kader extra aandacht voor mensen met lichamelijke en/of verstandelijke functiebeperkingen, mensen met een chronische ziekte, mensen met psychische of sociaal-psychologische aandoeningen en mantelzorgers.

Naast de formele kaders van de Wmo en de Verordening 'Reglement Adviesraad WMO Leiden' zijn ook de verhouding met het College van B&W en de ambtenaren bepalend voor de ruimte die de Adviesraad krijgt.

Het verkrijgen van een ruime planning voor de adviesaanvragen zodat de adviesfunctie adequaat kan worden uitgeoefend blijft een punt van aandacht.

Samenstelling Adviesraad

De Adviesraad bestaat uit tien leden en een voorzitter. De voorzitter en de leden worden benoemd door het College van B&W. Leden worden voorgedragen door organisaties. De Adviesraad kan zelf een kandidaat voor het voorzitterschap voordragen.

De gemeente Leiden heeft gekozen voor voordrachten uit de kring van de volgende organisaties:

- Nederlandse Vereniging van Blinden en Slechtzienden Leiden e.o. (NVBS)
- Reuma Patiënten Vereniging Leiden e.o.
- Gehandicaptensportvereniging 'De Sleutels'
- KansPlus: Vereniging Ouders en verwanten van mensen met een verstandelijke en/of meervoudige belemmering
- Katholieke Bond van Ouderen, afdeling Leiden (KBO)
- Protestants Christelijke Ouderenbond - Belangenbehartiging 50-plus, afdeling Leiden (PCOB)
- ANBO voor 50-plussers, afdeling Leiden
- Organisaties op gebied van GGZ en/of OGGZ
- Leidse Vereniging van Mantelzorgers (LVvM)

Met ingang van 1 januari 2008 bestonden er twee vacatures, namelijk een vacature voor de Gehandicaptensportvereniging 'De Sleutels' en een vacature voor een OGGZ/GGZ vertegenwoordiger. De vacature voor de (O)GGZ is in de loop van 2008 vervuld.

3. Werkwijze en activiteiten Adviesraad WMO

De Adviesraad WMO komt eenmaal per maand plenair bij elkaar. Daarnaast worden in werkgroepen conceptadviezen en conceptpreadviezen voorbereid of thema's uitvoeriger besproken.

Vergaderingen

De Adviesraad komt elke derde dinsdag van de maand bij elkaar. In 2008 vergaderde de Adviesraad WMO Leiden twaalfmaal.

De belangrijkste onderwerpen op de agenda waren:

- Aanbesteding Hulp bij het huishouden
- Regionaal Kompas
- Concept-Verordening/concept-Besluit Voorzieningen maatschappelijke ondersteuning 2009
- Regeling Waardering Mantelzorgers
- Nieuw Wmo-beleid in 2009
- Uitbetalen van het netto PGB
- Contacten met de achterban
- De nieuwe website van de Adviesraad
- PR en communicatieplan
- Notitie 'Belemmeringen voor participatie'

Werkgroepen

Voor sommige onderwerpen was het nodig om in een kleinere samenstelling van gedachten te wisselen en een (pre)advies voor te bereiden. Zo werd gesproken over het aanbod van sport voor ouderen en mensen met een beperking, het nieuwe Wmo-beleid, de aanbesteding hulp bij het huishouden en vervoer en verkeer. De samenstelling van de werkgroep wisselt per thema.

Overleg met de wethouder

Het Reglement Adviesraad WMO bepaalt dat er tenminste tweemaal per jaar overleg plaatsvindt met de wethouder over het uit de Wmo voortvloeiende beleid. In 2008 heeft de Adviesraad in maart en november overlegd met wethouder G. Van den Berg. Daarnaast heeft de wethouder de officiële opening van de website verricht op 26 september 2008.

Ambtelijk overleg

Al in 2006 is de Adviesraad Gehandicaptenbeleid gestart met een ambtelijk overleg met de gemeente Leiden. Doel van dit overleg is om informatie uit te wisselen, inzicht te krijgen in de planning van het College van B&W en de stand van zaken rond diverse Wmo- en aanpalende thema's te vernemen. Dit overleg vond in 2008 eenmaal per maand plaats met de heer T. Bruna, de vaste contactambtenaar Wmo zaken van de gemeente Leiden, op het kantoor van de Adviesraad.

Inspreken bij raadscommissies

De Adviesraad kan zowel gevraagd als ongevraagd advies uitbrengen. Om de adviezen kracht bij te zetten, dan wel nader toe te lichten aan leden van de raadscommissies maakt de Adviesraad gebruik van de mogelijkheid om in te spreken.

In 2008 heeft de Adviesraad ingesproken bij de Commissie Onderwijs en Samenleving over het beleidsplan WMO 2008-2012 (februari).

Werkbezoek

Een delegatie van de Adviesraad heeft in 2008 twee werkbezoeken afgelegd. Eén aan Stichting Radius in september. Onderwerp van gesprek was het uitwisselen van informatie over de werking van de Wmo.

Het tweede werkbezoek werd in oktober gebracht aan De Bakkerij. Tijdens dat werkbezoek is gesproken over knelpunten in de Wmo-praktijk. Voorbeelden daarvan zijn onduidelijke folders en for-

mulieren van de gemeente of het Servicepunt Zorg. Veel mensen begrijpen deze folders en formulieren niet. Verder is gesproken over een succesvol jongerenproject MT25 van De Bakkerij.

Deskundigheidsbevordering

De Adviesraad WMO vindt het van belang om zich te scholen. De scholing is zowel gericht op het verdiepen van de inhoudelijke kennis als op het verhogen van de eigen professionaliteit. Aandacht voor het thema (O)GGZ, benoemd als één van de speerpunten voor 2008, is in 2008 in gang gezet via een scholing over de GGZ-doelgroep en via het voorbereiden van een advies over de (O)GGZ-doelgroep.

Het organiseren van een achterbanbijeenkomst is voorbereid via een scholing 'communicatie met de achterban'.

In 2008 heeft de Adviesraad de volgende bijscholing gevolgd:

- scholing 'De GGZ-cliënt en de Wmo', verzorgd door drie medewerkers van de afdeling preventie van Rivierduinen en de heer G. van Bergeijk van programma VCP, d.d. 09-12-08;
- scholing 'communicatie met de achterban', verzorgd door Ariadne coaching, d.d. 10-10-08.

Eigen website

In september heeft de Adviesraad zijn eigen website gelanceerd. De openingshandeling is verricht door wethouder G. Van den Berg. De Adviesraad publiceert op de site de uitgebrachte adviezen en geeft een overzicht van handige links naar (belangen)organisaties die actief zijn op het Wmo-terrein.

De website is te vinden via www.adviesraadwmoleden.nl

Diversiteitsbeleid

Het thema diversiteitsbeleid was een speerpunt in 2008. Dit thema is opgepakt via een scholing over de GGZ-doelgroep en zal verder worden opgepakt in 2009 door een scholing te volgen over de Wmo en allochtone bewoners van gemeente Leiden. Vervolgens zal de Adviesraad zich buigen over de vraag hoe diversiteitsbeleid binnen de Wmo door de gemeente verder kan worden ontwikkeld.

Compensatiebeginsel

Een ander speerpunt van de Adviesraad in 2008 was het compensatiebeginsel. In het ongevraagde advies 'Nieuw Wmo-beleid' is aan de uitwerking van het compensatiebeginsel handen en voeten gegeven. In 2008 is meerdere malen richting de gemeente benadrukt dat het compensatiebeginsel onvoldoende is uitgewerkt. De Adviesraad heeft aangegeven dat het compensatiebeginsel verder gestalte moet krijgen. Positief is dat de wethouder mevrouw G. Van den Berg in het overleg met de Adviesraad in november heeft afgesproken dat de gemeente dit punt actief in samenwerking met de Adviesraad zal oppakken.

Overige activiteiten

De Adviesraad heeft in september kennis gemaakt met de Raadswerkgroep Wmo van de gemeente Leiden. Er is gesproken over de toekomst van de Wmo aan de hand van het ongevraagde advies 'Nieuw Wmo-beleid' van de Adviesraad.

In de regio Groot Leiden is het initiatief genomen voor een voorzittersoverleg tussen de zes Wmo adviesraden. De voorzitter van de Adviesraad WMO Leiden heeft aan het eerste overleg in september deelgenomen. Het tweede overleg vond in januari 2009 plaats.

De voorzitter en penningmeester van de Adviesraad hebben tot slot in 2008 intensief overleg gehad met de Stichting Radius over werkgeverszaken.

Tot slot

De Adviesraad heeft in 2008 veel van de voorgenomen activiteiten en benoemde speerpunten kunnen realiseren. Een aantal thema's zoals diversiteitsbeleid en de uitwerking van het compensatiebeginsel zijn in 2008 in gang gezet en zullen een vervolg krijgen in 2009.

4. Uitgebrachte Adviezen

De Adviesraad WMO Leiden kent een brede taakomschrijving. Niet alleen gevraagd maar ook op eigen initiatief kan de Adviesraad adviezen uitbrengen aan het College van B&W. Onderstaand is aangegeven over welke onderwerpen de Adviesraad in 2008 advies heeft uitgebracht.

Gevraagde adviezen

- *Advies 'Regionaal Kompas voor Zuid Holland Noord: de koers voor 2007-2013 (versie 6 december 2007)', uitgebracht d.d. 22-01-08;*
In dit advies heeft de Adviesraad geadviseerd over de plannen van de gemeente om een sluitende (keten)aanpak te ontwikkelen voor dak- en thuislozen.
Resultaat: Belang van preventie, nazorg en een ketenregisseur worden volledig erkend. Deze aspecten worden bij de uitwerking van de plannen meegenomen.
- *Advies 'Besluit Voorzieningen Maatschappelijke Ondersteuning 2008', uitgebracht 22-01-08;*
De Adviesraad gaat in op de financiële aspecten van het Besluit 2008. Onder andere wordt gepleit voor het gelijk trekken van de bedragen waarover geen eigen bijdrage hoeft te worden berekend voor alleenstaanden < 65 jaar en ≥ 65 jaar.
Resultaat: Het gelijk trekken van de bedragen waarover geen eigen bijdrage hoeft te worden berekend voor alleenstaanden < 65 jaar en ≥ 65 jaar is niet overgenomen.
- *Advies inzake de aanbevelingen uit het rapport 'Klaar voor de start!' van Nebas/Nsg, uitgebracht d.d. 27-03-08;*
Het rapport van Nebas/Nsg geeft aan welke sportbehoefte mensen met een functiebeperking hebben en hoe het aanbod van sportvoorzieningen in Leiden hierop aansluit. Het rapport geeft aanbevelingen ter verbetering. De Adviesraad is het op hoofdlijnen eens met deze aanbevelingen.
Resultaat: De gemeente heeft als vervolg op het rapport een expertmeeting georganiseerd. In deze meeting zijn de belangrijkste conclusies en aanbevelingen uit het rapport besproken. De resultaten uit de expertmeeting heeft de gemeente gebruikt als input voor verder gemeentelijk beleid.
- *Advies 'Regeling Waardering Mantelzorgers', uitgebracht d.d. 29-04-08;*
De gemeente heeft een eenmalig bedrag ontvangen ten behoeve van mantelzorgondersteuning. In dit gevraagde advies geeft de Adviesraad WMO Leiden zijn mening over hoe dit bedrag het beste besteed kan worden.
Resultaat: Dit advies heeft de gemeente overgenomen.
- *Gezamenlijk advies Wmo-raden gemeenten Jacobswoude, Alkemade, Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest, Voorschoten en Zoeterwoude inzake 'Aanbesteding Hulp bij het Huishouden', uitgebracht d.d. 29-06-08;*
De Wmo-raden hebben zich positief uitgelaten over het dynamisch selectiemodel. Wel is een aantal eisen vanuit cliëntenperspectief geformuleerd.
Resultaat: Het dynamisch selectiemodel is gekozen als model voor de aanbestedingen. Een aantal eisen zoals geadviseerd door de Wmo-raden is overgenomen.
- *Kwaliteitseisen behorende bij het gezamenlijk advies 'Aanbesteding Hulp bij het Huishouden', uitgebracht d.d. 29-06-08;*
De Wmo-raden hebben kwaliteitscriteria geformuleerd voor Hulp bij het Huishouden.
Resultaat: De zes gemeenten hebben de kwaliteitscriteria overgenomen.

- *Advies 'Concept-verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning 2009', uitgebracht d.d. 31-07-08;*
In dit advies over de Verordening Wmo 2009 komen aan de orde het Eigen bijdragenbeleid, Bijzondere bijstand, (telefonische) Indicatiestelling en een artikelgewijze opsomming van punten die de Adviesraad veranderd of toegelicht zou willen zien.
Resultaat: De voorstellen voor een nieuw Wmo-beleid en Eigen bijdragen beleid zijn niet overgenomen.
- *Gezamenlijk Advies 'Raamcontract hulp bij het huishouden', uitgebracht 07-08-08;*
De gezamenlijke WMO-raden hebben een positieve indruk van de raamovereenkomst. De kwaliteitseisen zijn o.i. conform het gestelde in het Bestek Europese Aanbesteding gewaarborgd.
Resultaat: de geformuleerde kwaliteitseisen zijn overgenomen.
- *Advies 'Besluit Voorzieningen Wmo 2009', uitgebracht d.d. 03-10-08;*
De Adviesraad spreekt haar bezorgdheid uit over het inzetten van eigen bijdragen als bezuinigingsmaatregel. De cliënt zou voorop moeten staan bij het maken van nieuw Wmo-beleid in plaats van rekenkundige modellen. De Adviesraad adviseert om de inkomensgrens voor eigen bijdragen hoger te stellen dan 120% van het minimuminkomen.
Resultaat: De gemeente heeft de eigen bijdragen voor zowel hulp bij het huishouden als de scootmobiel gehandhaafd. De gemeente heeft gekozen voor één inkomensgrens voor eigen bijdragen van 120% van het minimuminkomen.

Pre-adviezen:

- *Pre-advies 'Aanpassingen Wmo-verordening', uitgebracht d.d. 22-05-08;*
De Adviesraad is teleurgesteld over de concept-Verordening Wmo 2009, omdat er geen sprake is van voorgesteld nieuw Wmo-beleid dat vraaggericht is in plaats van aanbodgericht. De huidige concept-versie is een voortzetting is van het reeds bestaande Wmo-beleid.
Resultaat: de voorgestelde vernieuwingen van het Wmo-beleid zijn niet overgenomen.
- *Pre-advies concept-'Besluit Maatschappelijke Ondersteuning 2009', uitgebracht d.d. 31-07-08;*
Belangrijk punt uit het pre-advies is het advies om de eigen bijdragen niet in te zetten als bezuinigingsmaatregel. Verder is de adviesraad van mening dat er één inkomensgrens moet gelden bij eventuele eigen bijdragen, en niet, zoals de gemeente had voorgesteld, voor sommige voorzieningen een grens van 150% en voor andere voorzieningen een grens van 120%. Het oude WvG-beleid ten aanzien van PGB bij HbH moet volgens de Adviesraad herzien worden. De Adviesraad doet enkele suggesties.
Resultaat: de gemeente heeft de eigen bijdragen voor zowel hulp bij het huishouden als de scootmobiel gehandhaafd. De grens voor alle voorzieningen waarvoor een eigen bijdrage wordt gevraagd wordt op 120% van het minimuminkomen gesteld.
- *Pre-advies 'Stimuleringsplan Wonen, Zorg en Welzijn', uitgebracht d.d. 07-10-08;*
In algemene zin is de Adviesraad positief over het stimuleringsplan Wonen, Zorg en Welzijn. Het plan is een consistente doorvoering van de eerder uitgebrachte nota "Wonen, Zorg en Welzijn" uit 2004 en de wijkanalyse d.d. 15-02-2006. Wel heeft de Adviesraad nog enkele aandachtspunten.
Resultaat: De Adviesraad heeft geen reactie op dit pre-advies ontvangen.

Ongevraagde adviezen:

- *Advies 'Nieuw Wmo-beleid', uitgebracht d.d. 27-06-08;*
In dit ongevraagd advies geeft de Adviesraad WMO Leiden haar opvatting weer over vernieuwing in de Wmo. Dit document kan gezien worden als de visie van de Adviesraad op het toekomstige Wmo-beleid in het algemeen.

Resultaat: De Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning 2009 borduurt voort op het Wmo-beleid uit 2007 en 2008. Vernieuwing van beleid is uitgebleven. De suggesties uit het advies gebruikt de gemeente als voeding voor nieuwe beleidsontwikkelingen.

- *Advies 'Toonzetting brieven naar cliënten Wmo', uitgebracht d.d. 28-07-08;*
De Adviesraad heeft aandacht gevraagd voor de toonzetting van de brieven van de gemeente Leiden aan mensen die een Wmo-voorziening aanvragen. De toonzetting van de brieven is soms onnodig negatief hetgeen de beeldvorming van de Wmo en de gemeente Leiden negatief kleurt.

Resultaat: Het advies is overgenomen.

- *Advies 'Uitbetaling netto PGB-bedragen', uitgebracht d.d. 28-10-08;*
In dit advies stelt de Adviesraad WMO Leiden voor om PGB gelden voortaan netto uit te betalen, om correcties achteraf te voorkomen.

Resultaat: De gemeente houdt vast aan bruto uitbetaling van het PGB, vooral vanwege praktische argumenten.

Overige documenten naar de gemeente:

- Reactie op het rapport 'Evaluatie invoering Wmo Leiden', d.d. 07-02-08;
- Reactie op 'Werkdocument WMO Leiden d.d. 29-01-2008', uitgebracht 18-02-08.

5. Samenstelling Adviesraad WMO Leiden

Per 31-12-2008 bestond de Adviesraad WMO uit de voorzitter en de volgende leden:

Mevrouw S. Lambermont	voorzitter
De heer W.J.M. Bunnik	lid, op voordracht van de Leidse Vereniging van Mantelzorgers
De heer M.F.E. Heestermans	lid, op voordracht van KBO, afdeling Leiden
De heer P.W. van Houten	lid, op voordracht van de PCOB, afdeling Leiden
De heer J.H.A. de Kinderen	lid, op voordracht van de cliëntenraad van 'De Binnenvest' en ZON
De heer A.A.P.M. van Loon	lid, op voordracht van KansPlus
De heer J.A. Meerpoel	lid, op voordracht van de NVBS, afdeling Leiden
De heer H. Schuurman	lid, op voordracht van de ANBO, afdeling Leiden
De heer P.C. Spaargaren	lid, op voordracht van de Familieraad Rivierduinen en ZON
Mevrouw E.H.M. Vorst	lid, op voordracht van de Reuma patiëntenvereniging
Vacature	vertegenwoordiger Gehandicaptensportvereniging 'De Sleutels'

Bureau

Mevrouw M. Keune	beleidsmedewerker
Mevrouw A.A.M. van Lierop	administratief ondersteuner

De Adviesraad WMO Leiden had in 2008 de beschikking over een beleidsmedewerker voor 36 uur per week en een administratief ondersteuner voor 9 uur per week.

De Adviesraad WMO Leiden is gehuisvest in het Business Center Rhijnenburgh, Van der Valk Boumanweg 178d te Leiderdorp.

Adviesraad WMO Leiden
April 2009